

Unghvár, február. 27.
1864.

FELVIDÉK.

Második évi folyam
9. szám.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

S

az ungh- és zemplénmegyei gazdasági egyesületek, az ungh-szerednyei borászati társulat,
és az unghmegyei takarékpénztár

HIVATALOS KÖZLÖNYV.

Megjelen minden Szombaton
Előfizetési ára: Egy évre 6 for.
Fél „ 3 „
Hirdetések jutányosan közöltetnek.

Felelős szerkesztő s kiadó tulajdonos
Bánóczy Ferencz.

Szerkesztő és kiadó hivatal, hová a kéziratok és
előfizetési pénzek küldendők, szobránczi utca
913 szám.
363

Előfizetési felhívás.

Lapunkra, jövő márczius hótól kezdve új előfizetést nyitunk.

Előfizethetni:

Márcziustól — december végeig
10 óra 5 frt.

Márcziustól — június végeig 4
óra 2 frt.

Ez évi folyamból teljes számu példányokkal még folyvást szolgálhatunk.

Az unghmegyei gazdasági-egylet teendőiről.

Kellemesen hat édes mindnyájunkra azon kedvező körülmény, hogy e lapok hasábjain koronként közölhetjük egymással gondolatainkat, nézeteinket, s a kölcsönös eszmecsere által oly dolgok fejlődhetnek ki, melyek hábir nem egész újak is, csak úgy nyerhetnek lendületet, ha napvilágra hozatnak; szükséges tehát, hogy mondjuk el egymásnak mind azt, mi keblünkben él s a közjólét felé vezethet, mert különben is oly korban élünk, midőn az ábrándokból kibontakozva, a realismus országában kell találkoznunk.

Ezen nagy cél eléréséhez, mely felé minden hon-polgárnak kötelessége törekedni, csak is úgy juthatunk el, ha minden ügyben tömegesen egyesülünk; a közös honnak polgári kötelesség szerinti szolgálatot egyénenként csak úgy tehetünk, ha mindnyájunkat azon vezér eszme lelkesít, hogy minden egyes honpolgár a közboldogság alap-kövének alapítsa saját boldogságát, nem pedig mások romjain, ezen polgári erény — idővel mindig meghozandja gyümölcsét.

Ily eszmétől vezéreltetve, az unghmegyei gazdasági-egylethez kívánunk egy pár szót intézni.

Mintán fentebb az egyesülésről szólottunk, azt akarnók röviden elmondani, miképpen kellene az erőket úgy összpontosítani, hogy a megyei gazdasági-egyesület, mely rövid idő leforgása alatt — életének már is oly szép jeleit adá — feladatához híven, mindenféle érdekeket képviseljen; azt hiszszük egyedül az egyesülés által. E kis megyének — melynek fiaí oly hősiességgel előre törő, oly fogékony és oly vállalkozó szellemtől vannak áthatva minden iránt mi szép, jó és üdvös, — s mely a természettől is minden a gazdaság és ipar előmozdításához megkívántatás eszközökkel meg van áldva, — hogy a haladás zászlója alatt a tökélesbülést elérhesse egyesülésre és irányadásra van leginkább szüksége, mely esetben igyekezet, szorgalom, s erős akarat mellett a társasület egyik legboldogabb tűzhelyei közé leend sorolható.

Megyénkben a gazdasági egylet, van arra hivatva, hogy mint legcéltrevalóbb társulat az elforgásolt erőket maga köré vonva, a gazdaság és ipar minden ágát egyaránt képviselje.

Nézetünk szerint legelső lépésnek a borászati-társulat részéről kellene történni az egyesüléshez, mert az, hábir országos érdeket

képvisel, eddigi élete után itélve, nem tarthatja fel magát önállólag. Mig ellenben mint a gazdasági egyesület egyik szakosztálya, inkább elérheti azon célt melyet mindnyájan ohajtunk.

A mondottakból az következik, hogy a gazdasági-egyesület szakaszokra osztandó s minden szakosztály, egy szakértő s az illető szak iránt előszeretettel viseltető ügyvezetőre lenne bízandó; különösen képviselnie kellene a gyümölcsészetet vagy is általában a kertészetet is, mely pedig eddigelé egészen mellőzve volt.

Tekintsünk szét vidékünk parlag iparán s tapasztalni fogjuk miként ritka vidék, mely a gyümölcsészet s konyha- kertészetet dúsbabban képviselné, mint e kisded megye *) de azért is képviselnie kellene gazdasági egyletünknek a gyümölcsészet, kertészet, tőt még a méhészetet is, mert a városi iparos osztály leginkább ezekben találja örömet; — lehetne tehát nem csak eke-verseny, lófuttatás, hanem minden a gazdaság és ipar körébe vágó czikkekből is nagyszerű kiállítás, mely a természet s iparos osztályra s általában oly szépen fölfelé törekvő közönségünkre nézve ösztönöző hatást gyakorolna.

Mindezek után szerény véleményünkben öszpontosul, hogy e megyei gazdasági-egyesület ne csak maga magáért éljen, hanem magához vonva mindent a közérdek teréről nevezetesen földművelést, lótenyésztést, szőlőművelést, kertészetet, gyümölcsészetet, baromfi tenyésztést sat. kiállításokat rendezzen, s ez által bizdítólag hasson az illetőkre; különösen pedig a gyümölcsészet és szőlőszet érdekében iskolákat alakítson, s a fajok nemesítésén iparkodjék. — Így alakulhat megyénk kis paradicsomná, s így lehet a többi közt jó gyümölcsészeti esarnok is.

PLATHY ISTVÁN.

Tájékoztásul

az unghvári Casinó tervezett átalakítása körül.

Munkács, február 18. 1864.

A „Felvidék“ folyó évi 7-ik számában, az unghvári casinó ügyében egy részvényes tag által tett észrevételeket — de különösen a szerkesztőség azon nyilatkozatát melylyel lapját ezen érdekes ügy megvitatására felajánlja, olvasva, — jóllehet nem tudom ezen vitakozási jog nem kizárólag az unghvári casinó részvényes tagjainak van-e fentartva, **) neki bátorodtam, hogy ez ügy körüli nézeteimet, avatatlan tollamtól telhető egyszerű irmodorban az olvasó, s kiválólag az ez ügyben érdekelt közönség elnéző bírálata alá bocsássam.

A fennmilitett érdekes czikk írójának a korszerű haladás, társadalmi műveltség, s főleg egy casinó eszméjével össze nem férhető visszaélések körüli elméleteit csak azok nem

*) Ezt nem modhatjuk egész általánosságban, sőt tudomásunk szerint csak is egyesek fordítanak nagyobb gondot a kertészetre; a gyümölcs-tenyésztés pedig — kevés kivétellel — nagyobb virágzásnak is örvendhetne. Szerk.

**) Oly egyéntől mint Kegyed, kinek a munkács-i casinó-egylet vezetése körül — az alábbi kimutatás szerint is — nem csekély érdemei vannak, mindig szívesen elfogadjuk a jó tanácsot. Szerk.

helyeselhetik, kik ezen visszaéléseket előidézni szeretik, azonban a bajok orvoslása s kivánatos rendreállítása körül nézeteim némely tekintetben a tisztelt czikkiró nézeteitől eltérők; nem látom ugyan is szükségesnek hogy saját szavai- val élve — az egylet buktassa meg a casinót, s alakuljon át olvasó-egyletté, mert ezen átalakítás nem lehetne egyéb mint buzgó óhajlás, s oly törekvés mely kellő sikert csak is tömegesebb hozzájárulás által nyerhet, — ha tehát ez átalakulás kitűzött zászlója alá anyagi tekintetből is tömegesen kell össze gyűlnünk, ki állhat jót érte hogy e tömeget ismét nem épen a visszaéléssel vádoltak képezendik, vagy jogukban álland-e az átalakítóknak, hogy azokat egyszerűen kitilthassák? alig hihetem *) s akkor mi történt? az hogy az egylet cserél ugyan nevet de nem jellemet.

Ezen eszmém tovább fűzésénél nem látom czélszerűnek a teke- és a kártyasztal kiszorítását, mert azok kiket a játék-asztalok melletti visszaélésekkel, dongással, zörgéssel vádolhatunk a casinóban, hasonló vagy nagyobb visszaéléssel léphetnek fel az olvasó egyletben is, vajjon ki állhat jót — de bocsánat, mert még tisztelettel meghajlok az érdemesek előtt, szavaim csak is azokra irányozvák kiket a közvélemény visszaélések hibájával terhel — kimondom tehát ki állhat jót érte hogy ezen egyletnek más szórakozás hiányában, egyedül a lapok olvasására lévén szoritkozva, türelmüket veszítik s a várakozásban kifáradva kinem fogják a lapot is kapkodni az olvasó kezéből hogy azt magok olvashassák? **) s ime lehetne-e ennél nagyobb botrány egy olvasó egyletben.

Nézetem szerint alakítsa át a casinó maga magát, vizsgálja át alapszabályait, a visszaélése- re alkalmat nyújtó pontokat semmisítse meg, s nem eléggé czélszerűeket pedig idomítsa át.

Mindenek felett kérdelem: tételben a fűtés, nyárban pedig a nap heve által felmelegített szobában, mi célhoz vezet a feltett süveggeli társalgás? ennek kiszámíthatlan, s még is mindenki által könnyen belátható rossz oldala van, jó oldala pedig szerintem csak azon egy, hogy feltett főveggel koresmailag szabadoknak, fesz- teleneknek találjuk magunkat, de ha ezen élvezet a koresmában is feltalálhatni, ugyan minek akkor casinó? s minek kivált azoknak kik a casinók magasztos eszméjének horderejét fel- fogni nem tudják vagy nem akarják?

A tekeasztal által okozott zajt, s a casinót különösen csak a tekézés kedvéért látogató egyletnek visszaélését nem lehetne czélszerűbben korlátozni mint ha a teke-játék ára a kávéházakban megszabottnál jóval magasabbra emel- tetnék, ily módon jót álllok érte hogy a zajongók száma kevesedni fog, de a tagoknak mégis fel- lesz hagyva oly időközönként, midőn az olvasó- kat nem épen módfelett zavarják, a kellemes testmozgással párosult időtöltés: a ki a kávé-

*) Az egy részvényes tag talán azért aján- lotta a teke- és kártya-asztalok kiküszöböltetését, mert azt hitte — hogy azok kik egyedül tekézni és kártyáz- ni járnak az egyletbe, azon esetben kimaradnának; azt azonban nem gondolta meg, hogy az egylet már csak azért sem nélkülözheti ezen — mulatságot szerző esz- közöket, mert az olvasás nem mindenkinek nyújt egy- szersmind szórakozást is; a mire pedig sok egyleti tag- nak gyakran van szüksége. Szerk.

**) Ily egyének egy casinó-egyletnek nem le- hetnek tagjai. Szerk.

házakat nem szokta látogatni, és a tekézt kedveli, a kaszinó javával egybekötött magasabb árt is szívesen meg fogja adni.

A kártya-asztaloknak vagy is inkább a játéknak is lehet időt szabni, feltéve hogy esendes menetű társas játékok játszatnak, *) a dongás könnyen kikerülhető — nincs könnyebb mint törvényt szabni ha azt egyetértőleg magunk szabjuk magunknak.

S most nézetem igazolásul, legyen szabad párhuzamot vonni az unghvári — egykor diszében ragyogó most fájdalom hanyatlásnak indult, s a munkácsi alig husz év előtt életbe lépett kaszinó között.

Az unghváriknak van 120 tagja, s három tág szobával rendelkeznek, a munkácsinak a helyben állomásozó összes katonatiszti kart, és az itt működő felmérési felügyelőség összes személyzetét ide értve 150 tagja, s rendelkezhetik — a körülbelül 1200 magyar, s német szövegű könyvet magában foglaló könyvtárszoba kivételével — egy, alig 18 □ öl térségű szobával, melyben az olvasó-asztalon kívül a teke-asztal s még néhány kártya-asztal is helyt foglal — azt kérdehetné valaki, miként férünk meg? igen könnyen — az olvasó-asztal kora reggeltől el van foglalva ugyan, de a tekézés leginkább is az olvasók száma gyérültevel kezdődik, a kártya-játék pedig csak alkonyatkor, vagy gyertya gyújtáskor veszi kezdetét minden zaj nélkül s oly kedélyesen folyik, hogy azt csak szemlélni is élvezet, s vajjon mi tekintély korlátozza a zajt vagy visszaéléseket? megfejtem: kölcsönös egyetértés, és példás előzékenység, mely minden egyes tagnak mintegy ösztönyszerű tulajdona s feladata.

De talán azt is hihetné valaki hogy anyagi állásunk kényszerít oda hogy egy szobára szorítkozzunk — koránt sem, mert a helyiség bővítése szőnyegre került, de mivel még egy bérbe veendő szoba az épület felosztásánál fogva a jelenlegivel közvetlen kapcsolatban nem állhat, s ez által a társalgás elkülönítettnek, ez eszme viszhangra nem talált; hogy pedig anyagi helyzetünknel fogva sem vagyunk kényszerülve ily takarékoskodásra, ennek igazolásul szabad legyen a három utolsó év lefolyta alatt a kaszinó anyagi állására vonatkozó némely adatokat elősorolnom.

A 8 ft. évenkénti részvény ille- tékekből **) e három év alatt bejött	2415 frt.
A kártya-asztalok jövedelméből	435 „
Táncosztály és színelőadásokból	300 „
A könyvtár, pénztár, és jegyzői hivatal egyesített kezelésével megbí- zott tagnak (mert ügyvédre nincs szük- ségünk ***) tiszteletdíja évi 84 frtjával tészten	252 „
A Kaszinó-szolga 144 ft. évi bére	432 „
Lakbér 100 frtjával	300 „
Fűtés 45 frtjával	135 „
Világítás	230 „
Hírlapok előfizetése	415 „
Könyvtár fenntartása	664 „
Kártya beszerzés	160 „
Bútorozás	125 „

Aprólékos szükségletek fedezé-
seire 100 frt.
ezen felül, bár nem sokat, de jótékony célokra is fordíthatunk valamit, s pénz készletünk sem fogyott ki.

Kinek a társadalmi előzékenységről, szívélyes összetartásról, kedélyes időtöltésről, szóval a kaszinó ezen másodrendű feladatáról nem lenne kellő fogalma, az ne sajnálja magától a fáradságot, s tekintse meg egyszerűségében is, mintánul szolgálható casinónkat. ****)

T.

Zemplénből.

H o m o n n a, február 20.

Legutóbbi tudósításomban megemlítém, hogy

- *) A ferbli és makao nem is járhatja. Szerk.
**) Nálunk csak 6 ft. a részvény-díj. Szerk.
***) Bár nálunk se volna! Szerk.
****) Adja Isten hogy soká virágozzék! Szerk.

mult hó 27-én is volt nálunk egy táncvizgalm a megyénk alvidéke szűkölködőinek javára.

Ezen táncvizgalmat a homonnai Kaszinó-társulat rendezte a saját helyisége melletti teremben. Számos itteni, s vidéki közönség látogatta azt meg, s vígan és kedélyesen mulatott egész viradtig.

Részletes tudósítás most már oly későn jönne, miszerint minden érdeke elveszne, azért csak röviden számolunk be a jövedelemről.

Azon aláírási iven, mely a költségek biztosabb fedezhetése végett nyitattott, összesen szabadon ajánlatott:

a belépti jegyekért bejött	88 ft 50 kr.
bejött összesen	157 „ — „
a választmányilag megvizsgált kiadások	245 ft 50 kr.
tiszta bevétel	102 „ 97 kr.

144 ft 18 kr. mely öszvegből 133 ft 18 kr. rendeltetése helyére t. i. a megyei gazdasági egyletnek már elküldetett, s 11 ft még beszédendő lévén, pótlólag lesz elküldendő.

Matolay Viktor.

T. I z s é p február 16. 1864.

Annyi ez idén a mi felföldünkön a sok farkas-hír, és csak a napokban is, egy oly szép históriát beszéltek egy farkasról a szomszédban, hogy csakugyan mesének is beillett volna, — és a lapok is telvék ez idén mindenfelől ily hírekkel, — melyekben hogy van biz igaz is elég, magam is tapasztaltam, és ennek okát természetesen az ez idei rendkívüli kemény télben és az utóbbi hó-esésekben találhatjuk fel, melyek, ezeket a hamis vendégeket éhségök csilapítására valami falat után még az emberek hajlékaikba is belopódnak, és szerencsét próbálni kényszerítik. —

Igy tett itt is egy pár nappal ezelőtt, egy ily hivatal vendég, mely két éjjel egymásután keresgélte udvaromban, szaglálgatva az istálló-ajtókon; és pitvarokon és nem is igen szaladt meg, az utána dorongokkal iramodó eselédsgétől, — miglen utóljára még is csak beteljesedett a korszóló való példabeszéd, a midőn tegnapelőtt este 9—10 óra tájban ismét kiriasztották volt udvaromból, s én szerencsétlenségére éppen akkor találtam szánkán érkezni a szomszédból, s a falu előtt szemközt találkozáván vele éppen nálam lévő fegyveremmel szerencsésen leterítettem, mi gyenge vadász létemre annál nagyobb örömmre és megelégedésemre szolgált, és fokozta öröömöt még jobban azon szerencsés és véletlen, hogy az, egy igen szép erős nöstény-farkas volt, s azért lesbe is állottunk más éjjel az erdőszélre a talán utána érkezendő kan-farkasokra mivel ez az ő hónapok, de bizony hasztalan, mert nem jöttek. Egy általán tudjuk mily nehéz, és mily ritka eset a farkast megkeríteni még a nagy hajtó vadászatokon is, és azért én is helyeslem a minap a „Hon“ 28-ik számában felszóltat mátra-vidéki gazdaságosoknak a véleményét, hogy a farkas dijakat tetemesen kellene felemelni, és az általán kiriasztásokra való ingert előmozdítani, — mi ismét a gazdasági Egyletnek volna feladatuk, azt a n. m. Helytartótanács útján kieszközölni. Egy másik talán még legkönnyebb, s azért legajánlatosabb mód pedig a farkasok megkerítésére magunktól is kitélik, és ez azoknak az oly gödrökbe való fogatásuk, mint a mi-nüket boldogult Atyám még ez előtt 30 évvel egy általa a sárosi nép számára tót nyomtatásban kiadott s rajzzal is illusztrált leírásban közzétett; — ez nem költséges, és igen egyszerű, és ha a farkas a gödör közelében mutatja magát okvetetlen belé is kerül, mert jó étvágya miatt meg nem állja, hogy a gödör közepén felállított rudhoz kötött lármas kacsára egy ugrással ne rohanjon, s akkor meghajolván sulya alatt a rudra szegzett tányér forma deszkácskába hártékosan bedugdosott a gödröt eltakaró vékony vesszők, csak hamar a fenékén találja magát, a honnan miután a gödör öblös palack alakra s elégséges mélyre van ásva, nincs szabadulás. Ilyen gödörben Abauj megyebeli Vilmány helységben azon időben, a midőn boldogult Atyám ezen módot, a farkasok fogására ajánlotta volt, egy télen 9 farkast fogott az ottani tisztartó, s így e télen is sokat lehetett volna összefogdosni, és sajnálom, hogy magam is nem ástam egy újat, mert van nekem is itt ilyen elhagyott vermem, melynél azt a hibát követtem el, hogy egy kicsit távolabb ástam a falutól, pedig azt mentől kö-

zelebb, kell ásatni, — és esztendőre már semmi esetre elnem mulasztom ezen hibát helyre hozni, és ezt ajánlom másoknak is, és ha lesz farkas vagy róka úgy hiszem fognak is, és jót teszünk magunkkal és embertársainkkal.

Bujanovics Frigyes

Abaujból.

Kassa, február 23. 1864

Tisztelt szerkesztő ur! Mindig először említem levelemben a felső-magyarországi nemzeti színházat, melynek fentartása és állandósítása céljából annak létezése idejéig szükségelt alapítke gyarapítására az aláírások napról napra szebb eredményről s biztosabb jövőről tesznek bizonyosságot, az adakozások öszvege már is 15,000 forint körül jár, holott a szétküldött gyűjtő ivenkből még alig küldtek be néhányat. — Más célra is történnek adakozások városunkban, ugyan is a schlesvig-holsteini sebesült magyar harcosok javára, s ez felmegy már 1300 frtra; — az alföldiekért is tehetnénk még valamit mert — mint köztudomásu dolog — az inség most kezd mutatkozni egész meztelenségében, — segítnünk kell tehát minden áron, az az ne csak feleslegünkől adjunk valamit, nélkülözünk, és adjuk oda jövedelmünknek legalább egy hatodát, akkor talán megmenethetjük őket.

Városunkban sokféle betegség uralkodik e hónapban, különösen a gyermekek halnak.

A kereskedelmi forgalom nem igen örvedetes az illető kereskedőkre nézve, hitel kevés, pénz még kevesebb; — a természetnyek különösen a gabonamű nem nagy kelendőségnek örvend; az ára pozsonyi mérőnkint 3 frt és 3 frt 20 kr. között áll a gabonának; a szesznek meglehetősen kelendősége van, magyar itezjét 21 krron ellehet adni.

TÁRBUZA.

Zrinyi Ilona búcsuja.

Long a vitorla, már lebeg hajóm.
A szél oly gyorsan hajt kelet felé,
Elmarad minden mit szívem szeret,
És a mi lelkeim boldoggá tevő;
Árván megyek el, anyám itt mara lesz
Fogod-e emlegetni gyermeked?
Ki, a külföldön csak feléd sohajt
És a távolban sirva emleget...
Isten hozzád anyám!
Én kedves szép hazám!

A száműzésbe mért nem jöttél?
Vígasztaló barátom óh remény?!
Akkor a válás kínos perezeit
Kétségbeesve tán nem érzem?
Csak azt ha tudnám hogy boldog leszel
Ha meghalok te érted szent hazám;
Ugy most már vérem festi földedet,
Vagy a tenger mélyére ugranám...
Isten hozzád anyám;
Én kedves szép hazám!

A vértann nálamnál boldogabb,
Nem nyúlik kinja ilyen hosszúra,
S a szenvedésért örök zöld babért
Tűz homlokára az egék ura...
S én a míg élek, addig szenvedek,
S e szenvedésért mi a jutalom?
Keblemről elszakítva gyermekem
S hazám fölfeben sem lehet sírom...
Isten hozzád anyám!
Én kedves szép hazám!

Mint sas lebegtem sziklavár fölött,
S a szabadság zászlóját őrizém!
S mint a sas melyet öngolyó talált
A magasból im mennyire esém. —
A sas lehuny, — Oh de még él fia!

*) A levél többi részét helyszüké miatt ki kellett hagynunk. — rövid tudósításokat kérünk. Szerk.

S a sasfőből majd büszke sas leend,
Mely vihart fog majd újra költeni.
— És e viharban lelkem megjelen. —
Isten hozzád anyám,
En kedves szép hazám!

Atok lebeg fölötted nemzetem,
A viszályok átkos fenéje ez,
Az egyetértés erődje helyett —
Mindenki önnön csónakán evez;
S ha a vihar zug, ninesen menedék
Megszolván az egyesült erő...
S elvész a csónak, el a csónakos
És a hab mindent elnyel és elől
Isten hozzád anyám,
En kedves szép hazám!

Isten veled hazám! elfolytak könnyeim
Szemem száraz, — annál fájóbb kinom
Lelkem veled lesz, veled szüntelen,
Miként szívemmel a bú s fájdalom;
S a sirban sem lesz nyugalom nekem,
Mig boldog nem lesz magyarok hona,....
Magyar mig élsz emlékezzél reám,
És ne feledd a szent harcot soha.
Isten hozzád anyám!
En kedves szép hazám!

Ungh.

Szerelem és államérdék.

— Beszélyke —

Margitay Dezsőtől.

(Végo.)

A terem falait történelmi képekkel beszótt szö-
nyegek fűdék; az ablakokat fedő függönyök nehéz
atlaceból s dús arany rojtozattal szegélyezettek vol-
tak; valamint arannyal himzették valának a falak
mellett elvonuló ruganyos pamlagok is, melyek
mahonyból s góth izlésben faragott lábakon nyug-
vának.

Minden oldalon nagy aczél tükrök ragyogtak,
melyek egyszermind ajtóul is használtattak. A lég-
nyhe és illatos volt, mintha kelet szellője kelet
minden illatát ide hozta volna.

Végre a teremnek egy kupoztából alácsüngő
veres-üveggömb köleszött némi halványpiros vilá-
gót; de e fény elannyira gyöngye volt, hogy a
grófnak belépte után néhány pillanatig meg kelle
állania, hogy szeméit ahoz szokathassa s csak az-
tán külmözteték meg a tárgyakat biztosan.

Alig öt percig kelle itt várakoznia, midőn a
baloldali nagy tükör ajtó hirtelen, nesz nélkül föl-
nyilt s a gróf, ki arra épen háttal ült, a vele szem-
ben eső tükörben egy egészen fehérbe öltözött, de
a piros világozástól rózsaszíne festett ritka töké-
lyü sugár s büszkén egyenes termetű nőt látott be-
lépni, ki arca felső részét kis kézi bársony álczá-
val fűdte.

— Üdvözlöm önt gróf, mint vendégemet —
szólt a hölgy a már jól ismert hangon, mialatt
hátramögött a tükör ajtó visszahanyatlott, — s re-
ménytelen megfogja engedni, hogy álczámat föntart-
hassam.

— ~~Is~~ ha nem egyezném abba bele? kérdé a
gróf.

— Ugy az álca helyett fátyolomat volnék kény-
telen használni.

— Inkább tartsa meg álczáját; így legalább ar-
ca alsó részét láthatom — viszonzá XV-ik Lajos unoká-
ja, vágyó kíváncsi tekintetét a födétlen hagyott
arczrészen legeltetve, mely még az illetlen ártat-
lanság gömbölyödségével bírt.

Az Artoisi gróf, ki mint igen jó phisógnomista
volt általában ösmeretes, megjegyzé a gömböly-
detséget magának.

Aztán ámulat és örömteli meglepetéssel susogta
maga elé.

„Ó még hölgy és nem nő!”

A hölgy nyugodtan állá ki a vizsga tekintetét.
Aztán hanyagul ereszkedék a pamlagra; piczi
késkeny lábait a pamlag előtt álló lábánkossa ké-
nyelmesen kinyújtva.

Foglaljon helyet gróf — szólt később kedves
hangon, maga mellé a pamlagra mutatva — még
egy óráig egyitt lehetünk; most egy óra, s önnök
kettőkor a Tuillériákban kell lennie, hogy holnap
ismét a hü férjet játszassa.

A gróf mind nagyobb bámulattal tekintte a hölgy-
re s látá annak piros ajkai körül a pajzán mosolyt;
ast a gömbölyü termetet, a pamlag vánkossira döl-
ve, a piczike kinyújtott lábakat.

Átgondolta a helyzet furcsa kalandszerűségét,
s szívében mégsem tudott leküzdeni egy óva intő
hangot, mely tiszteletet parancsolt neki e hölgy el-
lenében.

— Szóljunk őszintén asszonyom — kezdé a gróf
közelebb vonulva csábos szomszédjához, hogy min-
den vonásit láthassa — illő helyét találja, hogy itt
s ez órában az Artoisi grófnőről beszéljünk?

— Mindenesetre; hisz ö önnök neje — válaszo-
lá a hölgy szilárdan.

— Tehát mert nöm, kell, hogy ismét és ismét
visszatérjünk reá?

— Nincs-e a nőnek joga megkivánni férjétől,
hogy gyakran emlékezzék reá?

— Én nem vagyok Jean Jaques Rousseau, hogy
az emberi, vagy bármily néven nevezendő jog föl-
lött vitázzam.

— Igaza van — válaszolá a hölgy — majdnem
feledek, hogy ön nagyatyjának nevezi azt, ki Let-
tre de cachetteket szokott kiadni.

XV-ik Lajos unokája nevetett.

— Ön gúnyolódik.

— Nem, csak az igazat mondom meg.

— Megmutatom, hogy ninesen igaza; én a jo-
gokról akarok önnel beszélni.

A nők jogairól?

— Igen; — válaszolt a gróf a hölgy szemlé-
désébe merülve; — s először is azt kérdem min
alapszik a nők azon joga, hogy megkivánhassák
férjeiktől miszerint ezek gyakran emlékezzenek
reájok?

— Min uram? min! ön azt kérde: min alap-
szik a nőnek e joga? kérdé a hölgy megütközve —
Nem elég ok-e arra a házasság, az eskü, miszerint
férj és nő örök hűséget fogadnak egymásnak?

— Igaza van asszonyom — viszonzá a gróf fi-
gyelmeztetve a hölgy hangja által — de engedjen
meg ha a t mondok, hogy ön engem zavarba hoz.

— Öszinteségem s igazmondásom által?

— Önnök mindenesetre ösmerni kell az udvar
szokásait, büncit és erényeit, és mégis megfede-
kezni látszik, hogy a mi házasságaink nem oly ne-
mük mint a polgárokéi.

— Ugy önnök a vallás előtt is fönségek?

— Oly forma valamik. Mi nem nőszülünk: szá-
munkra a család vagy állam választ nőt, nőt; ki ér-
dekeiknek megfelel.

— Ah ugy? sohajtott a hölgy.

— E nőnek aztán nevünket kölesönözzük, és ez
egyedül házassági köteletségünk.

— A hölgy most másodízben sohajtott.

— Ön sohaj?

— Igen, mert e nők sorsára gondolék.

— Ugy ön a Confessivus szerzőjének ta-
nitványa.

— Lehet-e nem sajnálkoznom e nők felett; mi-
dön ök oly szánandók biboráikban?

— Igen jó szíve van!

— Miről gondolja azt?

— Mert sajnálkozni tud azokon, kik talán nem
is érdemlik meg azt!

— Hogyan? nem érdemlik meg a sajnálatot azok,
kik elhagyják hazájokat, rokonaikat, jóbarátaikat
s elvándorolnak egy idegen honba, idegen nép kö-
zé, hol nők lesznek férj nélkül s hönácnyok
rokon, barát nélkül? Nem sajnálandók-e e nők
uram?

A gróf egy néma mozdulatot tön.

— Oh! ha nem, ugy a rang büntetés; ugy
inkább kívánnék lenni egy egyszerű polgár leány,
kinek nines udvara, ninesenek ezime, de bir a he-
lyett szivekkel, melyek megértik az övét.

Ez előtte ösmereden s igaz, mély érzés hangján
mondott szavakra a gróf szeméi fényleni kezdtek.

Elragadtatással fogta meg a hölgy kezét s így
szólt:

— Asszonyom én nem tudom melyik osztályához
tartozik ön az embereknek; ha a XV-ik században
élnék, hajlandó volnék hinni, hogy egy jótékony
tündér, ki nemesak érzelegni, hanem mélyen érezni
is tud. De nyugtassa meg magát; azok, kikre nemes
szíve sajnálatát pazarolja, nem érdemlik azt meg, ök
nem éreznek oly tisztán, mint ön s csak kéjteljesre
s szerelmi rajongásokra látszanak teremtve lenni.

A hölgy türelmetlenül mozdult meg; a gróf to-
vább folytatá:

— Elhagyják hazájokat, mint egy, már megunt
kéjtlakot s férjhez mennek oly egyénhez, kinek csak
rangját és nevét ösmerik. At vándorolnak, — hogy
szavaival éljek — azok honába, de csakhamar sze-
reznek itt jóbarátokat, kárpótlásul az elhagyotta-
kért. Hanem ön egy tiszta lelkü angyal, ki foga-

lommal sem bir e nők lelkületéről, — — oh enged-
je meg — folytatá közelebb vonulva szomszédnőjé-
hez — oh engedje meg hogy csak egy perczig is lát-
hassam arczát, az arczot, mely minden esetre méltó
e nemes szív tükre lenni.

A hölgy gyöngéden voná vissza kezét a gróf
kebeléről, hová az azt szoritotta volt, aztán kikerül-
ve a feleletet melyre a gróf várakozék, így válaszolt.

— A társadalom minden osztályában vannak
nemtelen egyének, de méltányos-e e néhányért a
nagyobb jó részt is elkárhozhatni?

A gróf ismét közelebb vonult a hevesen szónok-
ló hölgyhöz.

— Nem, uram! ön csak a könnyebben kiösmer-
hető részt vizsgálván, itéletet hoz az egész fölött;
nem vévén magának annyi fáradságot, hogy a jobb
részt is kiösmerje.

— Ah! ha ön barátnöm akarna lenni!

A hölgy azon remegést érzé tagjain keresztül
futni, melyet hasonló esetben s egy szép ifjuhoz
hasonló közelségben minden hölgy érzett volna.

A gróf észrevévő azt, s szemében a vágy láng-
jai gyuladtak ki.

A hölgy szintén látván a kigyulladt tekintetet,
erős szivdobogást érzett s hogy e kényes pillanatban
megtarthassa eréjét, hidegséget színelve szólt:

— Én például azt hiszem, hogy nejét, a szárd
hercegnőt sem ösmeri bensőbbben, ösmeri nejét
bensőbbben? — kérdé aztán nem minden számítás
nélkül.

Czélját elérte; a gróf ismét határok közé volt
szoritva neje emléke által.

Szemöldéit kedvetlenül vonta össze s lehülten
válaszolt:

— Valóban, én öt nem ösmerem; nem akarok
neki unalmas órákat szerezni, nők után pedig ólál-
kodni — mint testvérem a Provenceze gróf teszi —
nem szokásom.

— Azt hiszem, hogy még szándékszik mondani
valamit?

— Csalódom-e, ha azt mondom, hogy megvagyok
győződve, miszerint ahercegnőnek ekkoráig már
több jó baráti vannak; mivel azonban nem sokat
törődöm, mert nem ő az első, s nem az utolsó, ki
barátokat szerez magának.

A hölgy arczának födétlen hagyott részén lát-
szott, hogy mélyen elpirult.

— Valóban? — kérdé kis szünet után — jó, én
bemutatom öt önnök, tanulja öt ezután jobban ös-
merni.

És fölkelve helyéről egy arannyal font zsineget
ránta meg; melyre az eddig halvány világgal égő
üveggömbből erős, fényes sugarak törtek elő.

Aztán eldobá álczáját, fejét a bámuló gróf
felé fordítá.

Az eddig elfűdött nemes arcz most vonásról vo-
násra látható lön.

A fehér, kissé halvány arcz, a dús és sötét fe-
kete hajporkéküli de izletesen fűsült fűrtöktől kö-
rülömlöve; a nyilt, nemes homlok; az ives fekete
szemöldökök alatt ragyogó sötétkék szempár, mely-
ben a szerelem szelid, de mély lángja llobogott; a
finom metszetü római orr, a kis piros ajkak jöszivü
mosolytól körüllejtetve s végre az oválarcz, melyet
a gróf már az első perczekben megjegyzett.

XV-ik Lajos unokája meglepetten s egyszermind
meghatottan tekintte a hölgyre, kinek külszepsége
cseppet sem állott alább lélek nemességénél; aztán
föltérdre ereszkedve előtte, ihletett hangon kiálta föl:

— Megbocsáthat-e ön nekem, férjének, ki csak
most esmeri föl a kincset, melynek anélkül, hogy
tudná, már régen birtokában van?

A hercegnő kedves szelidséggel közeledett fe-
léje s a szerelem legédesebb mosolyával ajkán mondá:

— Én nem születtem Párisban s nem sajátom
az itteni udvar divata: én szeretem s szereti-
ni kívánom férjemet. Tudtam, hogy ön félre-
ösmervén nem közelít hozzám szerelemmel, melyhez
pedig csak mégis jogom volna, mint nőnek, azért
folyamodám e jellememmel ellenkező módhoz, hogy
viszonszerelmét megnyerjem. És most kikérve be-
csánátát ezért, én is megadom a magamét; de csak
azon föltétellel azonban, hogy St. Girille palotáját
mentől előbb eladja.

— Holnap már nem lesz sajátom! — kiálltott a
gróf, keblére ölelve a szép és kedves olasznot.

A hercegnő arczát a boldogság pirja színezé;
boldogan sohajtott föl: hisz ő most lépett először női
jogaival most kapta férjétől az első szerelmi csókot.

Ujdonságok.

— Az Unghról a jég már pár nap előtt megindult: a felvidéki hegyekben esőzés volt, mely az olvadást jóval elősegíté.

— r. Chanáth Sándor unghvári gimnaziumi tanár f. hó 22-én vezető oltárhoz Lengyel Ilka kisasszonyt, Áldás a derék fiatal pár életére!

— A kassai magyar nemzeti színház fenn tartása és állandósítása czéljából tett adakozások összege 14000 forintot meghalad.

* A tiszaszabályozási mérnököknek meghagyattott; hogy az eshetőlegesen árvíz ellen a szükséges intézkedéseket megtegyék, mely veszély könnyen beállhat, ha Máramaros hegyein a nagy hőtömeg rögten olvadásnak indul.

— Máramaros-Szigeten a napokban egy uri ember bérését az istálló födeléről lelőtte. A béres Sztatina felől tüzet látván, fölmászott a födélre, hogy jobban meggyőződjék, gazdája éppen akkor ment ki az udvarra, s észrevévén, hogy valami mozog a tetőn, azon hiedelemben, hogy bigoly, fegyverért rohant a szobába s lelővé bérését. A szerencsétlen másnap belehalt sebeibe.

(*) Vahot Imre egy magyar szindarab dedicatiojáért, melyet császárné Ő Felsege legkegyelmesebben elfogadni méltóztatott, az udvarmesteri hivatal útján Ő Felsegétől egy gyémántokkal gazdagon kirakott smaragd melltűvel jutalmaztatott.

S.—ny.

— A fővárosban rendezett inségbazar javadalmáé eddigéle már 36,433 fitra növekedett.

* Angolországból újabb 30,000 fitnyi gyűjtemény érkezett szükölködőnk számára.

— Az unghi prot. egyházmegye szokásos közgyűlését e hó 22. és 24-ik napjain tartotta Kis-Göcsezen. Ezen gyűlés legérdekesebb tárgya volt a tisztviselők megválasztása, mely minden 3 évben megtörténik; újlag megválasztattak: segéd-gondnokul, megyénk nagy tiszteletben s becsülésben álló űsz bajnoka mélt. Bernáth Zsigmond ur, esperestül Szabó András csicseri lelkész. Világi ülnökök: Héthy Antal, Horváth Gábor, Olesváry Gábor, Kandó Kálmán, Kovács Károly, Böszörményi József. Egyházi ülnökök: Gönczy János n. dobronyi, Gööz József zálonyi, Rásky Endre vajkóczi, László Boldizsár kaposi, Makay Dániel unghvári, Komáromy János pinkóczi lelkészek. Egyházi jegyzők: Németh Imre bécsi, Oremus Dániel salomoni, Makay Andre esononyai lelkészek. Világi részről pedig: Tamaska Károly. Pénztárnokul: Gönczy Károly. Ügyvédek: Olesváry József és Vékey Sándor.

Vegyes.

— A szülő eltartásának sajátos módja. Kisásiában, Smyrnában és környékén, és néhány török szigeten, tágas vermeket ásnak a földbe, melyek egy egy óriási agyagkorsóhoz hasonlítanak és felső részükkel körtealakot ábrázolnak. A még teljesen érettségre nem jutott szőőfűrtöket ezen vermekben aggatják fel, oly módon, hogy egymást ne érintsék. Ha ez megtörtént, a vermet szénsavval töltik meg az által, hogy égő szalmát hánynak belé és végre a nyilást lezárólag becsinálják. Ily módon a beagatott fűrtök több hónapon át jó állapotban elállanak. Február, márczius vagy ápril hóban a vermeket megnyitják és a fűrtöket Smyrnába és Konstantinápolyba a piacra viszik, hol drágán elkelnek. Ha az ekkép eltartott szőő néhány óráig hideg vízbe teszik, természetesen frisségét visszanyeri s egyuttal minden tisztatlanságtól s füsttől megtisztul.

— A kagosimai esemény a saint-jagói tüzvészt tetemesen felülmulja. E japáni várost néhány hó előtt angol tengerészek gyújták meg a lakók fölött, és pedig nem vigyázatlanságból, hanem előre eltkéltt szándékkal, teljes hidegvérrel. Mult évi augusztusban ugyanis néhány angol hajó jelent meg Kagosima előtt, mely város több négyszögmérföldnyi területet foglal el, bambusz s papírral fedett házak- és 170,000 lakossal. Minden

előleges figyelmeztetés nélkül bombák, tűzesített golyók bocsátattak 2 napon át a városba, s itt nem 2000 ember veszett el, mint Sant-Jagoban, hanem legalább is 10—20,000, öregek, fiatalok, nők és férfiak, a kiket a golyó és tűz ért.

— Kilen ezvenkét név. A madridi hírlap közzéteszi, Mária Eulalia Francziska de Asis újszülött infansnö, keresztelési szertartását s föl sorolja ez alkalommal nyert 92 nevet: — olvassók reméljük, nem kívánja, hogy mi is föl soroljuk.M.S.

(*) III. Napoleon a napokban a boulognei erdőben levő tő partján sétálván, egy gyermek labda gurult lába elé s a vízbe hull, ha a császár botjával föl nem tartja. A labda tulajdonosa egy szép rózsaszaru kis fiu, nagyon örült e szivességnek s megköszönte annak rendje és módja szerint. „Mond meg honn atyádnak” — szóla Napoleon — „hogy a császár megmenté labdádat, s megcsókolt téged!” „Az bizony nem teszem — felele a fiu — majd adna apám érte. Ő nem szereti a császárt, s egész nap szidja”. A császár mosolyogva hallgatá ez épen nem hizelgő nyilatkozatot, kísérlője pedig kérdést tön a fiunak, hogy „ki az apja?” „Senator” lön a válasz. „Senator” kiállott föl ez meglepetve s új kérdést akart tenni, de a császár megakadályozá, nevetve mondván: „Jöjjön ön, a francia törvények tiltják a fiut apja ellenében kikérdezni.”

— A sirok hiénája. A jeruzsálemi királyi sirok között egy idő óta valami Monsieur de Jaulci nevű francia régiséget és. A munka folytán halomra dőlnek a kegyelt sirok s mindenfelé hajigáltatnak az ó testamentomi birák és királyok esontjai. A szent város zsidósága fellázadt e merény ellen s még tán József és Józseue sirjait sikerül megmenteni az összeomlástól, F.L.

— A szultán élete nem rég nagy veszélyben forgott. Ő felsege vadászni volt Csekmedsiben, kísérete szétszórt az erdőben s ő maga messze előre hatolva benne, egy csapat vadkanra akadt. Közéjük lőtt, de egy vadkan feléje fordult s leütötte lábáról. Szerencsére 2 vadász elég közel volt hozzá, hogy segélykiáltását meghallják. Még jókor érkeztek a már fenyegető életveszély elhárítására. Az ijedségen s néhány jelentéktelen zuzáson kívül egyéb baja nem lett a szultánnak, ki mentőit nagylelkűleg megajándékozván, azonkívül még 500 piaszternyi havi díjt rendelt számukra. Ő felsege most gyöngélkedik s még el nem hagyta teremt.

— A párisi nők napról napra bátrabban csapnak át a férfi kiváltságok területére. A legújabb érkezett párisi divatképen a nők rózsaszín mellényben és fekete frakkban tűnnek elő. A frakk a szoknyával egynemű kelméből való, a mely szoknya egyelőre még csakugyan kerek krinolin alakú — s még nem — nadrag.

— Váltóbehajtás. Egy bécsi művész 200 forinttal tartozott egy fuvarosnak, a váltó lejárt, de a fizetés megnem történt. A hitelező leakarta foglalni a művész havi díját és butorait, de nagy fájdalomra úgy tapasztalta, hogy ebben mások már megelőzték. Mint jusson tehát pénzéhez, ez volt a nagy kérdés. E czélból megegyezett egy lovászlégyenlyel, színlégyenlye, ráhajtá a váltó, s egy nap most mint hitelező, nem igen salonias öltönyben ugyan, de annyival fojtóbb füstgömbölyöket eregetve kapadohányos-pipájából, mindennap ott álldogált egy óra hosszat a művész termében, töle telhető udvariassággal szorgalmazva a fizetést. Az adós egy álló hétig dacolt e piszkos látogatás kényelmetlenségével; a kapadohány fojtó büze elvégre kétségbe ejtette — és az ég tudja honnét — de előteremtette a kívánt összeget és fizetett. M. S.

Irodalom.

— Megjelent az „Erdőszereti Lapok” 6. évi II. füzeté szokott jeles tartalommal. Előfizetési ára ezen jól szerkesztett szaklapnak egész évre 5 frt.

— Major Béla szép reményű s szorgalmas ifju író „A magány óráira” című beszélggyűjteményére még mindig előfizetheti 1 frt 50 kr. jával. Az előfizetési pénzek a „Családi Kör” szerkesztőségéhez küldendők.

— Dobsa Lajos, Kormos Béla, és Vas Gereben ápril 1-jétől kezdve új humoristicus lapot fognak kiadni saját költségükön.

Szerkesztői posta.

— S. a. Ujhely O. D.—nak. Elkésett, jövő számunk hozandja. Fogadd szíves üdvözetemet.

— Máramaros Szigetre. A nyerő számokat kérem megküldetni.

— D. L.—nak. A kívánt számokat rég megküldöttük.

— „Az őszibarackk tenyésztéséről” jönni fog.

— „Végsőt lövel” a gondolat nem rossz, de a kidolgozás gyenge.

(folytatjuk)

Vásári tudósítások.

Unghvár. Folyó hó 25-én tartott hetivásárunk — dacára a nagy sárnak — elég népes volt, az életára lejjebb szállt. Búza köblönként 6 ft. 60—7 ft 20 kr. Gabona 5 frt 40 kr. Tengeri 5 frt 60—80 kr. Zab 2 ft 60—3 ft. Időjárásunk tavaszi, a hó olvad.

Munkács Folyó hó 22. tartott hetivásáról a piaci árak hivatalos kimutatása: Búza a. ausz. mérlönként 3 frt. 80—4 ft. Rozs 2 frt 50—80 kr, Zab 1 frt 70—80 kr. Tengeri 2 frt 70—90 kr — Széna mázsánként 2 frt

Gálszecs Folyó hó 25-éről a piaci árak hivatalos kimutatása: Búza köblönként 7 ft — kr. Gabona 5 ft 60 kr. Arpa 5 ft — kr. Zab 3 ft 40 kr. Tengeri 5 ft 80 k. Burgonya 1 ft. 60 Széna mázsánként 2 ft 40 kr.

Nyiregyháza. Folyó hó 20. a piaci árak hivatalos kimutatása: Búza köblönként 8 frt. 50 kr. Kétszeres 8 frt. Rozs 6 ft. 80. kr. Arpa 6 ft. Zab 3 ft. 90 kr. Tengeri 6 frt. 60 kr. Burgonya 2 frt. 40 kr. Szesz itezénként 21 és fél kr.

HIRDETÉSEK.

Unghmegyében, a szerednyei ország ut mellett fekvő **N. Sztatina** határában mintegy **315 holdnyi tagosított birtok**, a hozzá tartozó **Derenői furdóval** és regale illeiménnyel. örök áron eladandó. Közlelbbi tudósítást ad Bodnár Ignác h. ügyvéd Unghvárt. —

Unghmegyében Dubrókán **ezer mázsa** fölösleges **széna** és pedig 700 mázsa apró, 300 mázsa vegyes — szabad kézbe eladóvá tétetik, kik a szénát ott kívánják felhasználni, istálló és alom szalmával ingyen láttatnak el. — Bővebb tudósítást nyerhetni ura dal mi-ügyvéd Markos György urnál Unghvárt, vagy Dubrókán a tisztartónál.

Szüléket érdeklő!

Alulirt kezességet vállal, hogy minden sáporban (Bleilsucht) uya a görvény korban szenvedő leány vagy fiu-gyermek, vagy felnött korbelieket bizton és sikeresen gyógyítok itt helyben jótállás mellett és meghatározott idő alatt távolabb vidékekre pedig bár kinek is rendszeren leirt betegség tárgyában szívesen közlöm orvosi tanácsomat.

Ocsváry Ede,

és szülész.

N. Mihály Zemplémmegye.

3121

427 — XI. sz.

Árverési Hirdetmény

Az unghvári es. kir. kerületi Pénzügyi-Igazgatóság által közlő tétetik, miszerint folyó év **február 15-én** és következő napjain Unghmegyében kebeleztet Ruszkócz helységben tartatott nyilvános árverés alkalmával az ottani haszonbérlo **Man-József** fogyasztási adóbeli bünténye bün-tetése fedezetül biztosított ingóságai nagy része a vevők hiánya miatt el nem árvereltet-hetőn, elalásukra a második árverési határidő **folyó év mártius 7-kére** s következő napjaira tüzetik mely alkalommal elárvereltetendő **búza, gabona, gazdasági eszközök** s különbféle nemüket venni óhaj-tók a helyszínen, a kitűzött időben hivatalos órákban a 19/100-tóli bínat pénzzel ellátva az árverési bizottmányhoz megjelenni szívesked-jenek.

Unghvárt január 25-én 1864.